

Europese Raad

Brussel, 23 maart 2018
(OR. en)

EUCO XT 20001/18

BXT 25
CO EUR 5
CONCL 2

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Europese Raad (art. 50) (23 maart 2018) - Richtsnoeren

De delegaties¹ vinden in de bijlage de richtsnoeren die door de Europese Raad (art. 50) tijdens bovengenoemde bijeenkomst zijn aangenomen.

¹ Ingevolge een kennisgeving uit hoofde van artikel 50 VEU, neemt het lid van de Europese Raad dat de zich terugtrekkende lidstaat vertegenwoordigt, niet deel aan de beraadslagingen of aan de besluiten van de Europese Raad die hem betreffen.

1. De Europese Raad is ingenomen met de door de onderhandelaars bereikte overeenstemming over delen van de juridische tekst van het terugtrekkingsakkoord die betrekking hebben op de rechten van burgers, de financiële regeling, de overgang en een aantal andere terugtrekkingsvraagstukken. De Europese Raad herinnert eraan dat over andere vraagstukken nog overeenstemming moet worden bereikt en dat de onderhandelingen slechts kunnen vorderen indien alle tot dusver gedane toezeggingen volledig worden nagekomen. Hij is in dit verband tevens ingenomen met de schriftelijke garanties van premier May inzake met name Ierland/Noord-Ierland. De Europese Raad roept op tot het intensiveren van de inspanningen voor de resterende terugtrekkingsvraagstukken en vraagstukken in verband met de territoriale toepassing van het terugtrekkingsakkoord, in het bijzonder wat Gibraltar betreft. Hierbij wijst hij er nogmaals op dat er geen akkoord is voordat er over alles een akkoord is bereikt.
2. De Europese Raad herinnert aan en bevestigt nogmaals zijn richtsnoeren van 29 april en 15 december 2017, die onverkort van toepassing blijven: de daarin neergelegde beginselen zullen in de toekomstige betrekkingen met het VK moeten worden geëerbiedigd. De Europese Raad neemt nota van de resolutie van het Europees Parlement van 14 maart 2018 over het kader van de toekomstige betrekkingen tussen de EU en het VK.
3. De Europese Raad verklaart opnieuw dat de Unie vastbesloten is in de toekomst een zo hecht mogelijk partnerschap met het VK te hebben. Dat partnerschap dient betrekking te hebben op samenwerking op economisch en handelsgebied, en op andere gebieden, met name de bestrijding van terrorisme en internationale criminaliteit, evenals veiligheid, defensie en buitenlands beleid.
4. Tegelijkertijd moet de Europese Raad rekening houden met de standpunten die het VK herhaaldelijk heeft ingenomen en die de diepte van dat toekomstige partnerschap beperken. Als het VK niet meer tot de douane-unie en de eengemaakte markt behoort, zal dat onvermijdelijk tot wrijvingen op handelsgebied leiden. Wanneer externe tarieven en interne regels uiteenlopen, en gemeenschappelijke instellingen en een gedeeld rechtstelsel ontbreken, zijn controles en toezicht noodzakelijk om de integriteit van zowel de eengemaakte markt van de EU als de markt van het VK te handhaven. Dit zal jammer genoeg negatieve economische gevolgen hebben, in het bijzonder in het Verenigd Koninkrijk.

5. Gelet op het voorgaande legt de Europese Raad de volgende richtsnoeren vast met het oog op het openen van onderhandelingen over een algeheel begrip van het kader voor de toekomstige betrekkingen, dat zal worden neergelegd in een politieke verklaring die als bijlage bij het terugtrekkingsakkoord zal gaan en waarnaar in dat akkoord zal worden verwezen.
6. In de hieronder beschreven aanpak is het niveau van rechten en verplichtingen weergegeven dat verenigbaar is met de door het VK ingenomen standpunten. Indien die standpunten zouden veranderen, zal de Unie bereid zijn haar aanbod opnieuw te overwegen in overeenstemming met de beginselen die zijn neergelegd in de richtsnoeren van 29 april en van 15 december 2017 en in de onderhavige richtsnoeren.
7. In dit verband herhaalt de Europese Raad met name dat ieder akkoord met het Verenigd Koninkrijk gebaseerd moet zijn op een evenwicht tussen rechten en verplichtingen, en een gelijk speelveld moet garanderen. Een niet-lid van de Unie, dat niet dezelfde verplichtingen nakomt als een lid, kan niet dezelfde rechten en dezelfde voordelen genieten als een lid.

De Europese Raad herinnert eraan dat de vier vrijheden ondeelbaar zijn en dat er geen sprake van kan zijn "de krenten uit de pap te halen" door per sector deel te nemen aan de eengemaakte markt, omdat dat de integriteit en de goede werking van de eengemaakte markt zou ondermijnen.

Voorts herhaalt de Europese Raad dat de Unie haar autonomie met betrekking tot haar besluitvorming zal beschermen, hetgeen de deelname van het Verenigd Koninkrijk als derde land aan de instellingen van de Unie en aan de besluitvorming van de organen en instanties van de Unie uitsluit. De rol van het Hof van Justitie van de Europese Unie zal eveneens onverminderd worden geëerbiedigd.

8. Wat betreft de kern van de economische betrekkingen, bevestigt de Europese Raad dat hij bereid is besprekingen te beginnen met het oog op een evenwichtige, ambitieuze en brede vrijhandels-overeenkomst, voor zover er voldoende garanties zijn voor een gelijk speelveld. Deze overeenkomst zal worden voltooid en gesloten zodra het VK geen lidstaat meer is. Een dergelijke overeenkomst kan evenwel niet dezelfde voordelen bieden als lidmaatschap en kan niet neerkomen op deelname aan de eengemaakte markt of delen daarvan. Die overeenkomst zou betrekking hebben op:

- i) de handel in goederen, met de bedoeling alle sectoren te bestrijken en een nultarief te behouden, en geen kwantitatieve beperkingen met passende bijbehorende oorsprongsregels.

In de algemene context van de vrijhandelsovereenkomst dient de huidige wederzijdse toegang tot viswateren en -bestanden te worden gehandhaafd;

- ii) passende samenwerking op douanegebied, waarbij de autonomie van de partijen op het gebied van regelgeving en rechtspraak en de integriteit van de douane-unie van de EU worden gevrijwaard;
- iii) disciplines betreffende technische handelsbelemmeringen (TBT) en sanitaire en fytosanitaire maatregelen;
- iv) een kader voor vrijwillige samenwerking op regelgevingsgebied;
- v) de handel in diensten, met het oog op het verlenen van markttoegang voor het aanbieden van diensten volgens de regels van de staat van ontvangst, onder meer wat betreft het recht van vestiging voor de aanbieders, voor zover dit strookt met het feit dat het VK een derde land zal worden en dat de Unie en het VK niet langer een gemeenschappelijk regelgevings-, toezichts-, handhavings- en justitieel kader zullen delen;
- vi) toegang tot markten voor overheidsopdrachten, investeringen en bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van geografische aanduidingen, en andere gebieden die van belang zijn voor de Unie.

- 9. In het kader van het toekomstige partnerschap moeten mondiale uitdagingen worden aangepakt, met name op het gebied van klimaatverandering en duurzame ontwikkeling, evenals grensoverschrijdende vervuiling, waarvoor de Unie en het VK nauw moeten blijven samenwerken.

10. Het toekomstige partnerschap moet ambitieuze bepalingen bevatten wat betreft het verkeer van natuurlijke personen, gebaseerd op volledige wederkerigheid en non-discriminatie tussen de lidstaten, en wat betreft aanverwante gebieden zoals coördinatie van de sociale zekerheid en erkenning van beroepskwalificaties. In dit verband zouden opties voor justitiële samenwerking in huwelijkszaken, inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid en in aanverwante zaken kunnen worden verkend, er rekening mee houdend dat het VK een derde land buiten het Schengengebied zal zijn en dat die samenwerking solide garanties zou vereisen om volledige eerbiediging van de grondrechten te waarborgen.
11. Wat betreft sociaal-economische samenwerking kan worden gedacht aan het volgende:
 - i) met betrekking tot vervoersdiensten dient het doel te zijn dat er na de terugtrekking van het VK wordt gezorgd voor blijvende connectiviteit tussen het VK en de EU. Dat zou onder meer kunnen worden bereikt door middel van een luchtvervoersovereenkomst, gecombineerd met overeenkomsten inzake luchtvaartveiligheid en luchtvaartbeveiliging, alsmede overeenkomsten inzake andere vervoerswijzen, waarbij voor een sterk gelijk speelveld in zeer concurrerende sectoren wordt gezorgd;
 - ii) wat sommige Unieprogramma's betreft, bijvoorbeeld op het gebied van onderzoek en innovatie en van onderwijs en cultuur, dienen voor elke deelname van het VK de desbetreffende voorwaarden voor deelname van derde landen te gelden die in de overeenkomstige programma's zullen worden vastgesteld.
12. Gelet op de geografische nabijheid van het VK en de economische wederzijdse afhankelijkheid van het VK en de EU-27, zullen de toekomstige betrekkingen slechts naar wederzijdse tevredenheid verlopen als er degelijke garanties voor een gelijk speelveld aan worden gekoppeld. Het doel moet zijn te voorkomen dat het VK een oneerlijk concurrentievoordeel zou kunnen genieten door het ondergraven van de beschermingsniveaus voor, onder meer, mededinging en overheidssteun, en maatregelen en praktijken op fiscaal, sociaal, milieu- en regelgevingsgebied. Daartoe zal een combinatie van materiële regels die in overeenstemming zijn met de EU- en de internationale normen, passende mechanismen die zorgen voor doeltreffende interne tenuitvoerlegging, en handavings- en geschillenbeslechtsmechanismen in de overeenkomst nodig zijn, alsmede autonome remediërende maatregelen van de Unie, die allemaal in verhouding zijn met de diepte en de breedte van de economische verbondenheid van de EU en het VK.

Een toekomstig kader, van welke aard ook, moet de financiële stabiliteit in de Unie waarborgen en het Uniestelsel inzake regulering en toezicht, alsmede de normen en de toepassing daarvan eerbiedigen.

13. Met betrekking tot andere gebieden dan samenwerking op economisch en handelsgebied, waarvoor de Unie al heeft aangegeven dat zij bereid is specifieke partnerschappen tot stand te brengen, is de Europese Raad het volgende van oordeel:
 - i) gelet op de geografische nabijheid van en de gemeenschappelijke dreigingen voor de Unie en het VK moeten rechtshandhaving en justitiële samenwerking in strafzaken een belangrijk onderdeel van de toekomstige betrekkingen tussen de EU en het VK vormen, waarbij er rekening mee moet worden gehouden dat het VK een derde land buiten het Schengengebied zal zijn. Het toekomstige partnerschap dient betrekking te hebben op doeltreffende uitwisseling van informatie, steun voor operationele samenwerking tussen rechtshandhavingsautoriteiten en justitiële samenwerking in strafzaken. Het zal noodzakelijk zijn sterke waarborgen in te stellen met het oog op onverminderde eerbiediging van de grondrechten en doeltreffende handhavings- en geschillenbeslechtsmechanismen;
 - ii) gezien onze gedeelde waarden en gemeenschappelijke uitdagingen moeten de EU en het VK nauw samenwerken op het gebied van het buitenlands, het veiligheids- en het defensiebeleid. In een toekomstig partnerschap dient de besluitvormingsautonomie van de Unie te worden geëerbiedigd, er rekening mee houdend dat het VK een derde land zal zijn, en dient in passende mechanismen voor dialoog, raadpleging, coördinatie, uitwisseling van informatie en samenwerking te worden voorzien. Als noodzakelijke voorwaarde voor de uitwisseling van informatie in het kader van die samenwerking moet een overeenkomst inzake informatiebeveiliging tot stand moeten worden gebracht.
14. Gelet op de omvang van de gegevensstromen in diverse deelgebieden van de toekomstige betrekkingen moet die overeenkomst regels inzake gegevens bevatten. Voor de bescherming van persoonsgegevens dienen Unieregels inzake adequaatheid te gelden opdat een beschermingsniveau wordt geboden dat in wezen gelijkwaardig is aan dat van de Unie.

15. Wat betreft de governance van onze toekomstige betrekkingen met het VK zullen beheer en overzicht, en geschillenbeslechting en handhaving, met inbegrip van sancties en mechanismen voor wederzijdse represaillemaatregelen moeten worden geregeld. Bij het ontwerpen van de algehele governance van de toekomstige betrekkingen moet rekening worden gehouden met:
- i) de inhoud en de diepte van de toekomstige betrekkingen;
 - ii) de noodzaak te zorgen voor doeltreffendheid en rechtszekerheid;
 - iii) de vereisten betreffende de autonomie van de rechtsorde van de EU, onder meer de rol van het Hof van Justitie van de Europese Unie, met name zoals die in de jurisprudentie zijn ontwikkeld.
16. De Europese Raad zal, met de steun van de Raad, alle aspecten van de onderhandelingen van nabij blijven volgen, en zal tijdens zijn bijeenkomst in juni specifiek terugkomen op de resterende terugtrekkingsvraagstukken en het kader voor de toekomstige betrekkingen. Intussen roept de Europese Raad de Commissie, de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de lidstaten op zich te blijven voorbereiden op de gevolgen van de terugtrekking van het VK op alle niveaus, en daarbij rekening te houden met alle mogelijke uitkomsten.
-